

Güzel kelâmın şifası

“...Sen gündüz uyanık iken güzel bir söz söylersin; bazan rüyada güzel bir elma şeklinde yersin. Gündüz çirkin bir sözün, gecede acı bir şey suretinde yutarsın. Bir gıybet etsen, murdar bir et suretinde sana yedirirler. Öyle ise, şu dünya uykusunda söylediğin güzel sözlerin ve çirkin sözlerin; meyveler suretinde uyanık âlemi olan âlem-i âhirette yersin ve yemesini istib’ad etmemelisin.” (Sözler, s. 533)

Bediüzzaman Hazretlerinin bu ifadelerinden yola çıkarak güzel sözlerin benliğimizde ve imtihanımızda doğurduğu hakikatleri anlamak üzere bir kaç mülâhazada bulunacağız:

Kadim kaynaklarda önce su, arş ve kalemin yaratıldığı vurgulanmıştır. İncil’de de ‘Önce kelâm vardı’ âyeti vardır meselâ. Varlık levhasına kalemlerle yazılanlar, kelâm vasıtasıyla hayat bulmuştur adeta. Nitekim Kur’ân-ı Kerîm’deki “Ol der, olur” (Bakara: 117) âyetinden de anlaşılacağı üzere Kelâmullah ile kâinat ve insan Hayy ismine mazhar olmuştur. Aynı zamanda insan “Allah’ın Kelâm sıfatından gelen kanunların taşıyıcısı ve temsilcisidir.”

Hem kâinattaki her bir varlığın kendine has bir lisanı, bir kelâmı vardır; bunun yanı sıra kendisine has bir esması da bulunmaktadır.

Hz. Mevlana da insanın, kulağından beslenen bir bitkiye benzediğini ifade eder. Bu sözden yola çıkarak insanın manevî gıdalarından birisi de “güzel kelâm”dır diyebiliriz. Kelâm-ı İlâhî olan Kur’ân-ı Kerîm ise güzel kelâmı ihata etmesi yönüyle başlı başına bir şifa kaynağıdır. Zira İsrâ Sûresi’nde “Biz, Kur’ân’dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, mü’minler için şifa ve rahmettir...” (İsrâ:82) âyeti yer almaktadır.

Bu âyetten de anlaşılıyor ki başta Kur’ân kelâmı olmak üzere güzel kelâmın insan üzerinde maddî ve manevî bir şifa boyutu vardır. Bununla birlikte; Cenâb-ı Hak İsrâ Sûresi’ndeki “Gönül alıcı, keremli söz söyle” âyetiyle bizi güzel kelâm etmeye dâvet etmektedir. Binaenaleyh, Bediüzzaman Hazretleri Sözler Risalesi’nde “Bir güzel söz, bir abdi âzad etmek gibi bir sadâka-i azîmenin yerine geçer” hadis-i şerifini naklederek, bahsettiğimiz âyetle amel edildiğinde büyük bir sadâka vermiş gibi mükâfatlanacağımızın müjdesini vermektedir.

Bediüzzaman Hazretleri Kur’ân-ı Kerîm’deki tekrarların hikmetlerinden bahsederken kelâmın özelliklerinden bahseder.

Ve kelâmın en güzeli olan Kur’ân-ı Kerîm’in insan üzerindeki tesirleriyle ilgili tesbitlerini şöyle izah eder:

“...Kelâmlar da iki kısımdır. Bir kısmı ruhlara kut (gıda), fikirlere kuvvet verici hakikatlardır ki, tekerrür ettikçe güneşin ziyası gibi, ruhlara, fikirlere hayat verir. Meyve kabilinden iştihayı açan kısımda tekerrür (tekrar) makbul değildir, istihsan edilmez (beğenilmez). Buna binaen Kur’ân heyet-i mecmuasıyla kalblere kut ve kuvvet olup, tekrarı usanç değil, halâvet ve lezzet verdiği gibi, Kur’ân’ın âyetlerinde de öyle bir kısım vardır ki, o kuvvetin ruhu hükmünde olup tekerrür (tekrar) ettikçe daha ziyade parlar, hak ve hakikat nurlarını saçar.” (İşaratü’l-İ’câz, s. 55)

Zira bu hakikat Yunus Sûresinin 57. âyetinde en güzel şekilde beyan edilmektedir.

“Ey insanlar, size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerdekine bir şifa, mü’minler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir.”

Evet; insan yapısına en uyumlu olan frekans; Kur’ân-ı Kerîm’de saklıdır. Bununla alâkalı olarak; Pakistanlı Müslüman bir doktor, Kur’ân âyetlerinin biyolojik olarak insan üzerindeki tesirini anlamak için bir deney yapmıştır. Deney çalışmasında 800 deneğe farklı müzikler ve sesler dinletmiştir. Sesin dinletildiği deneklere en üst düzeyde hassas alıcılar bağlayarak kandaki ph oranından beyindeki dalga boylarına, kalp atış ritminden aura fotoğraflarına kadar pek çok veri elde etmiştir. Deneklere belli aralıklarla kısa bir şekilde dinletilen müzikler arasında Kur’ân-ı Kerîm’e çok yakın nağmeler de dinletilmiştir. Ve bütün deneklere Kur’ân dinletildiğindeyse deneklerin biyolojik ve psişik verilerinin; alıcılar tarafından, tam da olması gereken değerlere ulaştığı kaydedilmiştir.

Yapılan araştırma sonucunda elde edilen neticeye göre Kur’ân-ı Kerîm lâfzı, insandaki bütün marazlara deva olabileceği gibi maddî-manevî bütün boyutları da olması gereken dengeye kavuşturmaktadır.

Bununla birlikte Kur’ân’dan ders almış hüsn-ü nazar ve hüsn-ü niyet sahibi bir kişinin de güzel kelâmlarında kuvvetli bir tesir söz konusudur. Nitekim “Fena bir adama ‘iyisin iyisin’ desen iyileşmesi ve iyi adama ‘fenasın fenasin’ desen fenalaşması çok vuku bulur...” der Üstad Hazretleri. Ve yine güzel sözlerin, manevî tesellilerin, tatlı kelâmların bazan ilâçtan daha yüksek bir tesiri olduğu ifade edilir Risale-i Nur’da. (“Meyus ve ümitsiz bir hastaya manevî bir tesellî, bazan bin ilâçtan daha ziyade nâfidir.” [Barla Lâhikası, s. 119])

Hususen sözlerin mahiyetindeki değişimin yaşantımızı dahi farklı kılabileceğini Yunus Emre’nin şu ifadeleri özetlemektedir:

“Söz ola kese savaşı,

Söz ola kestire başı,

Söz ola ağulu aşı,

Yağ ile bal ede bir söz.”

Ayrıca güzel kelâmlarımızın bizden geriye kalan belki de en önemli eserler olduğunu ifade eden Baki’nin şu mısrası da zihinlerimizde yâd edilmektedir:

“Avâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal,

Bâki kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş...”

Burada ancak şunu ifade etmek gerekir ki; sözlerin şifaya vesile olmasını sağlayan bir diğer önemli husus da hakikati yansıtır olabilesidir. Binaenaleyh kelâmdaki güzelliği; mahiyetinin hakikati barındırması, belâgatli ve veciz olması gibi ayrıntıları inceleyerek anlayabiliriz.

Bu tariflerden hareketle; asrımızın insanına veciz üslûbuyla iman hakikatlerini apaçık bir şekilde beyan eden, kâinatın ve insanın manasını anlatıp, öğreten ve zamanımızın en mühim tefsiri olan Risale-i Nur için Bediüzzaman Hazretleri şöyle demiştir:

“Sözler güzeldirler, hakikattirler; fakat benim değildirler, Kur’ân-ı Kerîm’in hakaikinden telemmu’ etmiş şualardır.”

(Mektubat, s. 358)

Kısaca ifade etmek gerekirse, Kur'ân; ahsen-i takvim suretinde yaratılan ve insan-ı kâmil olmaya gayret eden bir insan için en büyük bir manevî gıda ve yaraları tedavi eden bütün güzel kelâmın da hazinesidir ve onu bu zamanda aklımıza yaklaştırıp ispat ve delillerle sunan Risale-i Nur ise; bu "güzel kelâmın terapisi" hükmündedir diyebiliriz.

"Güzel sözler O'na yükselir; onu da ihlâs ile yapılan güzel işler yükseltir." (Fatır Sûresi: 10. âyet meâli)

Şeyma TÜRKAN 05 Kasım 2015, Perşembe